

Επικίνδυνες μυκητιακές ασθένειες σε κεράσια και δαμάσκηνα

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 19.09.2018 Број: 9/2018

Για την προστασία των δέντρων και της καρποφορίας από ασθένειες και εχθρούς στην κερασιά, πραγματοποιείται σημαντικά μικρότερος αριθμός ψεκασμών σε σύγκριση με τη μηλιά. Παρόλα αυτά, το πρόβλημα των υπολειμμάτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης είναι επίσης σχετικό στην παραγωγή κερασιών, λαμβάνοντας υπόψη ότι σε αυτό το είδος καρπού η περίοδος από την άνθηση μέχρι τη συγκομιδή είναι σημαντικά μικρότερη από ό,τι στη μηλιά.

Η φυτοπαθολογική βιβλιογραφία περιγράφει 24 μυκητιακές ασθένειες στην κερασιά. Από αυτές που έχουν καταγραφεί στη Βουλγαρία, οι πιο οικονομικά σημαντικές είναι η κηλίδα φύλλων κερασιάς και η καφέ σήψη.

Η κηλίδα φύλλων κερασιάς είναι η βασική ασθένεια της γλυκιάς και ξινής κερασιάς που καθορίζει τον αριθμό των εφαρμογών μυκητοκτόνων κάθε χρόνο. Αυτή η ασθένεια προκαλεί σημαντικές ζημιές στην παραγωγή κερασιών, καθώς οδηγεί σε πρόωρη αποφύλλιση των δέντρων, η οποία όχι μόνο μειώνει την ποσότητα και την ποιότητα της παραγωγής, αλλά έχει ως αποτέλεσμα και την κατάψυξη των δέντρων κατά τη διάρκεια χειμώνων με χαμηλές θερμοκρασίες. Ζημιές από την κηλίδα φύλλων κερασιάς εμφανίζονται κυρίως στα φύλλα και, σε ορισμένες ποικιλίες μόνο, επίσης στα μίσχια των καρπών. Ο πιο αξιόπιστος τρόπος προστασίας της κερασιάς από την κηλίδα φύλλων είναι η καλλιέργεια ποικιλιών που είναι ανθεκτικές ή πολύ ασθενώς ευαίσθητες στην ασθένεια. Στη Βουλγαρία, οι πρώτες μελέτες για την ευαισθησία ποικιλιών κερασιάς στην κηλίδα φύλλων πραγματοποιήθηκαν από την Velichkova το 1975, η οποία διαπίστωσε ότι μεταξύ των παρατηρούμενων ποικιλιών, οι πιο έντονα ευαίσθητες στην ασθένεια είναι οι Napoleon, Bing και Early Large Black, ενώ οι Silistra Cherry και Sofia Early No. 24 είναι ασθενώς ευαίσθητες. Αργότερα, στο Ινστιτούτο Γεωργίας του Kyustendil, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση της ευαισθησίας περισσότερων από 40 ποικιλιών. Διαπιστώθηκε ότι η υπόστηση, τα ποσοστά λίπανσης και τα συστήματα διαχείρισης της επιφάνειας του εδάφους επηρεάζουν τον βαθμό μόλυνσης από την κηλίδα φύλλων κερασιάς.

Η καφέ σήψη είναι η δεύτερη πιο οικονομικά σημαντική ασθένεια (και σε ορισμένα χρόνια η πρώτη) στη Βουλγαρία και σε έναν αριθμό άλλων χωρών όπου καλλιεργείται αυτό το είδος καρπού. Προκαλείται από τρία είδη μυκήτων του γένους *Monilia*.

Μέτρα για την προστασία της κερασιάς από τα παθογόνα της καφέ σήψης περιλαμβάνουν το σαναταρικό κλάδεμα και εφαρμογές μυκητοκτόνων.

Το σαναταρικό κλάδεμα εφαρμόζεται για την απομάκρυνση μολυσμένων κλαδιών, και επιπλέον όλοι οι μωμιοποιημένοι καρποί πρέπει να αφαιρεθούν από το θόλο, να συλλεχθούν και να καταστραφούν. Αυτά τα μέτρα εφαρμόζονται ετησίως, λαμβάνοντας υπόψη ότι η μόλυνση ανανεώνεται από σπόρια που σχηματίζονται σε μολυσμένα κλαδιά, κλαρίδια και καρπούς. Τα σαναταρικά μέτρα από μόνα τους δεν μπορούν να λύσουν το πρόβλημα της καφέ σήψης, γεγονός που καθιστά απαραίτητο τον ψεκασμό με μυκητοκτόνα για την προστασία των δέντρων από μόλυνση. Οι ψεκασμοί πραγματοποιούνται πριν από το ξεφύλλισμα, στα φαινολογικά στάδια «ροζ μπουμπουκί», «άνθηση» και αμέσως μετά την άνθηση για την προστασία των ανθέων, των νέων καρπούλων και των βλαστών, και αργότερα, για την προστασία των καρπών, εφαρμόζονται στην περίοδο πριν από την ωρίμανση.

Από μελέτη που πραγματοποιήθηκε στο Ινστιτούτο Γεωργίας του Kyustendil διαπιστώθηκε ότι μετά από ρήγμα καρπών τα κύρια παθογόνα της σήψης των καρπών είναι η πρόωρη καφέ σήψη (*Monilinia laxa*), η όψιμη καφέ

σήψη (*Monilinia fructigena*), ο γκρίζος μούχλας (*Botrytis cinerea*), η σήψη *Alternaria* (*Alternaria alternata*). Μικρότερες ζημιές διαπιστώθηκαν επίσης από τη σήψη *Rhizopus* (*Rhizopus stolonifer*) και την πικρή σήψη (*Glomerella cingulata*).

Για τη μείωση των απωλειών από ρήγμα που προκαλείται από βροχές κατά τη διάρκεια της ωρίμανσης, και έτσι έμμεσα τη μείωση της σήψης των καρπών, συνιστάται η φύτευση ποικιλιών που είναι ανθεκτικές ή ασθενώς ευαίσθητες στο ρήγμα· ο ψεκασμός με CaCl₂, RainGard, SureSeal, και η κάλυψη των δέντρων.

Κόκκινη κηλίδα φύλλων δαμάσκηνου

Στη Βουλγαρία η ασθένεια είναι διαδεδομένη σε όλες τις περιοχές όπου καλλιεργείται δαμάσκηνο και προκαλεί ζημιές κάθε χρόνο σε ευαίσθητες ποικιλίες.

Από τις ποικιλίες δαμάσκηνου που καλλιεργούνται στη Βουλγαρία, οι Kyustendil Blue Plum, Anna Späth, Queen Victoria, Gabronka και Čačanska Najbolja είναι έντονα ευαίσθητες στην ασθένεια. Μεταξύ της ομάδας Reine Claude, η πιο ευαίσθητη είναι η Large Green Reine Claude. **Ασθενώς ευαίσθητες είναι** οι Lyubimets Hramovykh, Sofia 2, Ashatan, Giley και Stanley.

Είναι σημαντικό για τους καλλιεργητές να γνωρίζουν ότι ο πρώτος ψεκασμός κατά της κόκκινης κηλίδας φύλλων μπορεί να συνδυαστεί με ψεκασμό κατά των προνυμφών της δαμασκηνόσαϊκας.

Περισσότερες λεπτομέρειες για τους επικίνδυνους παθογόνους στην κερασιά και το δαμάσκηνο παρέχονται στο ένθετο του τεύχους 8/9 2018 του περιοδικού «Φυτοπροστασία».